

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 юли 2023 г.
(OR. en)

10506/1/23
REV 1
PV CONS 29
JAI 831
COMIX 291

ПРОЕКТ ЗА ПРОТОКОЛ
СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
(Правосъдие и вътрешни работи)
8 и 9 юни 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

1. Приемане на дневния ред 5
2. Одобряване на точки А
 - а) Списък на незаконодателните дейности 5
 - б) Списък на законодателните актове 6

ПОЛИТИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ШЕНГЕНСКОТО ПРОСТРАНСТВО („ШЕНГЕНСКИ СЪВЕТ“)

Незаконодателни дейности

3. Общо състояние на Шенгенското пространство 6
4. Визова политика: мониторинг на безвизовите режими 6

ДРУГИ ВЪПРОСИ В ОБЛАСТТА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Обсъждания на законодателни актове

5. Регламент относно управлението на убежището и миграцията 7
6. Регламент относно процедурата за предоставяне на убежище 7
7. Други въпроси 7
Текущи законодателни предложения

Незаконодателни дейности

8. Противодействие на предизвикателствата в областта на сигурността: оценка от консултативния съвет по въпросите на разузнаването 8
9. Борба с насилническият екстремизъм и тероризма 8
10. Достъп до данни за целите на ефективното правоприлагане/„потъмняване“ 8
11. Агресията на Русия срещу Украйна 8
 - а) Последици за вътрешната сигурност
 - б) Временна закрила на хората, бягащи от войната
12. Външно измерение на миграцията, включително положението в Тунис 8

13.	Заклучения относно укрепването на устойчивостта на цялото общество в контекста на гражданската защита, включително подготовеността за химически, биологични, радиологични и ядрени (ХБРЯ) заплахи	8
14.	Други въпроси.....	8
	а) Среща на министрите в рамките на процеса от Бърдо, Порторож, 3 и 4 април 2023 г.	
	б) Среща на министрите ЕС – САЩ по въпросите на правосъдието и вътрешните работи (Стокхолм, 20 – 21 юни 2023 г.)	
	в) Работна програма на предстоящото председателство	

ПРАВОСЪДИЕ

Обсъждания на законодателни актове

15.	Директива срещу стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността („Директивата срещу ССПНСУО“).....	9
16.	Директива за изменение на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него.....	9
17.	Директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие.....	9
18.	Директива относно определянето на престъпленията и санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза	9
19.	Директива относно отнемането и конфискацията на активи	10
20.	Други въпроси.....	10
	Текущи законодателни предложения	

Незаконодателни дейности

21.	Европейска прокуратура	10
22.	Агресията на Русия срещу Украйна: разследване и наказателно преследване на нарушения на ограничителните мерки на ЕС.....	10
23.	Съдебни аспекти на борбата с организираната престъпност: ефективни разследвания и основни права.....	10
24.	Заклучения относно безопасността на ЛГБТИ лицата в Европейския съюз	10
25.	Присъединяване на ЕС към Европейската конвенция за правата на човека	10

26. Други въпроси..... 10
- а) Среца на министрите ЕС – САЩ по въпросите на правосъдието и вътрешните работи (Стокхолм, 20 – 21 юни 2023 г.)
 - б) Конференция на министрите на правосъдието на държавите от Съвета на Европа в Рига, 11 септември 2023 г.
 - в) Предаване на лични данни на трети държави
 - і) Преглед на решението относно адекватното ниво на защита за Япония
 - іі) Текуща работа по рамката за защита на личните данни между ЕС и САЩ
 - г) Информационно табло в областта на правосъдието, 2023 г.
 - д) Дипломатическа конференция за приемане на Конвенцията за правна взаимопомощ
Любляна, 15 – 26 май 2023 г.
 - е) Работна програма на предстоящото председателство

ПРИЛОЖЕНИЕ – Изявления за протокола от заседанието на Съвета..... 12

ЧЕТВЪРТЪК, 8 ЮНИ 2023 Г.

ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

1. Приемане на дневния ред

Съветът прие дневния ред, изложен в документ 9917/23.

2. Одобряване на точки А

а) Списък на незаконодателните дейности

9918/23

Съветът прие всички точки А, изброени в документа по-горе, включително всички езикови документи COR и REV, представени за приемане. Изявленията по тези точки са поместени в допълнението.

Документите за следните точки да се четат, както следва:

Общи въпроси

10. Решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори с Обединеното кралство за сътрудничество и обмен на информация по въпросите на конкуренцията
Приемане
одобрено от Корепер (II част) на 7.6.2023 г.

9471/23 + COR 1
+ ADD 1
9466/23
+ ADD 1
+ ADD 1 COR 1
+ ADD 2
+ ADD 2 COR 1
UK

Външни работи

13. Решение на Съвета за подписване и сключване на Споразумението между Европейския съюз и правителството на Ислямска република Мавритания относно установяването и функционирането на регионалното консултативно и координационно звено
Приемане
одобрено от Корепер (II част) на 7.6.2023 г.

7858/23 + COR 1
6951/23
6952/23
CORLX

- б) **Списък на законодателните актове** (открито
обсъждане съгласно член 16, параграф 8 от Договора
за Европейския съюз) 9919/23

Общи въпроси

1. **Статут на Съда** 9742/23
Общ подход JUR
одобрено от Корепер (II част) на 31.5.2023 г. COUR

Съветът постигна общ подход по проекта за регламент за изменение на Протокол № 3
относно статута на Съда на Европейския съюз (правно основание: член 281 от ДФЕС).

Правосъдие и вътрешни работи

2. **Преразглеждане на Директивата за единното
разрешение** 9371/1/23 REV 1
Общ подход + REV 1 ADD 1
одобрено от Корепер (II част) на 24.5.2023 г. 9474/23
MIGR

Съветът постигна общ подход по проекта за директива за единното разрешение
(преработен текст) (правно основание: член 79, параграф 2 от ДФЕС). В приложението
е поместено изявление на Унгария.

ПОЛИТИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ШЕНГЕНСКОТО ПРОСТРАНСТВО („ШЕНГЕНСКИ СЪВЕТ“)

Незаконодателни дейности

3. **Общо състояние на Шенгенското пространство** 9504/23
Обмен на мнения 10059/23
4. **Визова политика: мониторинг на безвизовите режими** 9508/23
Обмен на мнения 10099/23

ДРУГИ ВЪПРОСИ В ОБЛАСТТА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Обсъждания на законодателни актове

(открито обсъждане съгласно член 16, параграф 8 от Договора за Европейския съюз)

5. **Регламент относно управлението на убежището и миграцията¹** 10084/23
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за регламент относно управлението на убежището и миграцията, изложен в док. 10443/23. Изявленията на България, Чешката република, Унгария, Ирландия и Малта, както и съвместното изявление на Германия, Ирландия, Люксембург и Португалия са поместени в приложението. Полша възрази срещу подхода и разпоредбите, предложени в документа.

6. **Регламент относно процедурата за предоставяне на убежище¹** 10083/23
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за регламент относно процедурата за предоставяне на убежище, изложен в док. 10444/23. Изявленията на България, Чешката република, Унгария, Ирландия и Малта, както и съвместното изявление на Германия, Ирландия, Люксембург и Португалия са поместени в приложението. Полша възрази срещу подхода и разпоредбите, предложени в документа.

7. **Други въпроси** 9877/23
Текущи законодателни предложения
Информация от председателството

Съветът взе под внимание информацията от председателството относно актуалното състояние на различни законодателни предложения.

¹ По изключение в присъствието на държавите, асоциирани към Шенген.

Незаконодателни дейности

8.	Противодействие на предизвикателствата в областта на сигурността: оценка от консултативния съвет по въпросите на разузнаването ¹²
<i>Представяне от председателството на Групата за борба с тероризма</i>		
9.	Борба с насилническият екстремизъм и тероризма ^{1 2}
<i>Обмен на мнения</i>		9425/23
10.	Достъп до данни за целите на ефективното правоприлагане/„потъмняване“ ³
<i>Актуално състояние</i>		9369/23
11.	Агресията на Русия срещу Украйна ⁴
а) Последници за вътрешната сигурност
б) Временна закрила на хората, бягащи от войната
<i>Актуално състояние</i>		9334/23
12.	Външно измерение на миграцията, включително положението в Тунис ¹⁵
<i>Актуално състояние</i>		
13.	Заклучения относно укрепването на устойчивостта на цялото общество в контекста на гражданската защита, включително подготвеността за химически, биологични, радиологични и ядрени (ХБРЯ) заплахи
<i>Одобряване</i>		9798/23
14.	Други въпроси
а) Среща на министрите в рамките на процеса от Бърдо, Порторож, 3 и 4 април 2023 г.
<i>Информация от делегацията на Словения</i>
б) Среща на министрите ЕС – САЩ по въпросите на правосъдието и вътрешните работи (Стокхолм, 20 – 21 юни 2023 г.)
<i>Информация от председателството</i>
в) Работна програма на предстоящото председателство
<i>Представяне от Испания</i> | | 9843/23

9336/23 |

² По тази точка бяха поканени агенцията на ЕС Европол и председателят на Групата за борба с тероризма.

³ По тази точка бяха поканени агенциите на ЕС Европол и Евроюст.

⁴ По тази точка бяха поканени агенциите на ЕС Европол, Евроюст, Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и Frontex.

⁵ По тази точка бяха поканени агенциите на ЕС Frontex и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището.

ПЕТЪК, 9 ЮНИ 2023 Г.

ПРАВОСЪДИЕ

Обсъждания на законодателни актове

(открито обсъждане съгласно член 16, параграф 8 от Договора за Европейския съюз)

15. Директива срещу стратегически съдебни производства, 9263/23
насочени срещу участието на обществеността
(„Директивата срещу ССПНСУО“)
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за директива. В приложението е поместено изявление на Унгария.

16. Директива за изменение на Директива 2011/36/ЕС 9313/23
относно предотвратяването и борбата с трафика на хора
и защитата на жертвите от него
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за директива.

17. Директива относно борбата с насилието над жени и 9305/23 + ADD 1 –
домашното насилие 2
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за директива. Изявленията на България, Унгария и Полша и съвместните изявления на Белгия, Гърция, Италия и Люксембург, както и на Чешката република и Естония, са поместени в приложението.

18. Директива относно определянето на престъпленията и 9312/23
санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните
мерки на Съюза
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за директива.

19. Директива относно отнемането и конфискацията на 9314/23
активи
Общ подход

Съветът постигна общ подход по предложението за директива.

20. Други въпроси 9877/23
Текущи законодателни предложения
Информация от председателството

Съветът взе под внимание предоставената от председателството информация относно актуалното състояние на различни законодателни предложения в областта на правосъдието.

Незаконодателни дейности

21. Европейска прокуратура⁶ 7065/23
Актуално състояние
22. Агресията на Русия срещу Украйна: разследване и наказателно преследване на нарушения на ограничителните мерки на ЕС³ 9315/23
Обмен на мнения
23. Съдебни аспекти на борбата с организираната престъпност: ефективни разследвания и основни права³ 9720/23
Обмен на мнения
24. Заключение относно безопасността на ЛГБТИ лицата в Европейския съюз 9656/1/23 REV 1
Одобряване
25. Присъединяване на ЕС към Европейската конвенция за правата на човека 9292/23
Актуално състояние
26. Други въпроси
- а) Среща на министрите ЕС – САЩ по въпросите на правосъдието и вътрешните работи (Стокхолм, 20 – 21 юни 2023 г.) 9336/23
Информация от председателството 9861/23
- б) Конференция на министрите на правосъдието на държавите от Съвета на Европа в Рига, 11 септември 2023 г.
Информация от Латвия

⁶ По тази точка беше поканен европейският главен прокурор.

- в) Предаване на лични данни на трети държави
 - i) Преглед на решението относно адекватното ниво на защита за Япония
 - ii) Текуща работа по рамката за защита на личните данни между ЕС и САЩ

Информация от Комисията

- г) Информационно табло в областта на правосъдието, 2023 г.

10061/1/23 REV 1

Информация от Комисията

- д) Дипломатическа конференция за приемане на Конвенцията за правна взаимопомощ
Любляна, 15 – 26 май 2023 г.

Информация от делегацията на Словения

- е) Работна програма на предстоящото председателство
Представяне от Испания

Първо четене

Точка за обсъждане в ограничен състав

Точка, основана на предложение на Комисията

Изявления по законодателни точки Б, които се съдържат в док. 9917/23

**По точка 5 от
списъка на
точки Б:**

Регламент относно управлението на убежището и миграцията
Общ подход

**По точка 6 от
списъка на
точки Б:**

Регламент относно процедурата за предоставяне на убежище
Общ подход

ИЗЯВЛЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ

„България би желала да потвърди ангажимента си към общите усилия за приключване на преговорите по Пакта за миграцията и убежището. Вече постигнахме напредък, като изпълнихме пилотен проект в областта на убежището, връщането, управлението на границите и международното сътрудничество, който ще доведе до някои промени в националните практики и законодателство. Готовността на България да постигне напредък по отношение на Пакта беше демонстрирана и чрез подкрепа на общите подходи за Регламента за скрининга и Регламента за Евродак.

Считаме, че новата система за предоставяне на убежище следва да осигури пълноценен и структуриран общ европейски отговор, като същевременно гарантира баланса между солидарност и отговорност. Системата следва да бъде оперативно функционална, справедлива и опростена. Следва да се вземат предвид основателните опасения на държавите членки относно тяхното географско местоположение и държавите членки, разположени на първа линия, не следва да понесат допълнителна и непропорционална тежест. По отношение на предложението за регламент относно процедурата за предоставяне на убежище все още имаме опасения относно процедурите на границата, свързани с бройките за адекватен капацитет и използването на израза „разрешение за влизане“. Що се отнася до предложението за регламент относно управлението на убежището и миграцията (РУУМ), България би желала да се убеди, че съществува общ отговор на ЕС и за ситуации на риск от миграционен натиск. Считаме, че е в интерес на ЕС държавите членки, разположени на първа линия, да бъдат подкрепяни за целите на защитата на границите, за да се предотврати миграционната криза. Необходими са и допълнителни усилия за определяне на правилните срокове за прекратяване и прехвърляне на отговорност, за да се намери правилният баланс между солидарността и отговорността.

Въпреки че признава, че е важно да се постигне напредък по реформата, на този етап от преговорите България не може да приеме компромисните текстове относно РУУМ и РПУ, предложени от председателството, и ще се въздържа.

Освен това България би желала да припомни чувствителността си по отношение на използването на свързани с пола термини в РПУ предвид решението на Конституционния съд на Република България.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА

Чешката република високо оценява усилията на шведското председателство за договаряне на компромиса по предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на убежището и миграцията и за изменение на Директива (ЕО) 2003/109 на Съвета и на предложението за регламент (ЕС) XXX/XXX [фонд „Убежище и миграция“] и измененото предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС, като същевременно се основава на концепцията, разработена по време на чешкото председателство.

Във връзка с член 7б, точка 1, буква ба) от предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на убежището и миграцията и за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета и предложението за регламент (ЕС) XXX/XXX [фонд „Убежище и миграция“] Чешката република приветства факта, че в съответствие с тази разпоредба натискът, произтичащ от присъствието на украинци в Чешката република, ще бъде изцяло взет под внимание, така че Чешката република да може да бъде освободена от осигуряването на солидарност по отношение на други държави членки, докато този натиск продължава, като отчита, че Чешката република е приела най-голям брой лица, бягащи от войната в Украйна, на глава от населението.

Освен това, като се позовава на заключенията на Европейския съвет от 9 февруари 2023 г., Чешката република приветства факта, че Европейската комисия скоро ще отправи призив за предоставяне на допълнителна финансова подкрепа на държавите членки, подложени на натиск, по-специално за тези, които поемат най-голямата част от разходите, свързани с медицинското обслужване, образованието и издръжката на бежанците, разселени от Украйна.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА УНГАРИЯ

„Унгария остава ангажирана с реформата на общата европейска система за убежище, но считаме, че единствено система, която свежда до минимум и в крайна сметка премахва стимулите за незаконна миграция и която има за цел да предотврати влизането в Европейския съюз на лица, които желаят да злоупотребяват със системата за убежище, представлява приемливо решение.

За разработването на такава система е от съществено значение да се постигне баланс между отговорност и солидарност, но считаме, че този баланс не е постигнат в двата проекта за регламенти.

Въпреки факта, че Унгария не е държава членка, разположена на първа линия по отношение на незаконната миграция, като държава членка с важни външни граници тя продължава да носи отговорност за премахването на миграционния натиск върху Европейския съюз. В допълнение към тази отговорност настоящият проект за РПУ ще задължи Унгария да гарантира много по-високо равнище на капацитет за извършване на процедури на границата в сравнение с други държави членки, което е несправедливо и нереалистично предвид географското ни местоположение.

От 2015 г. насам Унгария е поела ангажимент за защита на външните граници на Европейския съюз без подкрепата на ЕС в съответствие със задълженията си съгласно достиженията на правото от Шенген, като тези усилия следва да бъдат признати и като форма на солидарност.

Вместо това, предложената нова правна рамка не разглежда средствата от националните бюджети, изразходвани за защита на външните граници на Европейския съюз, като солидарност, а налага допълнителни задължения както по отношение на осигуряването на солидарност с другите държави членки, така и по отношение на отговорността за спиране на незаконната миграция.

В съответствие с нашата последователна позиция Унгария не може да подкрепи създаването на механизъм за солидарност, основан на задължителното разпределение на мигрантите, и поради това не е съгласна с въвеждането на компенсации за отговорност като задължителен елемент на рамката за солидарност.

Оставаме твърдо убедени в необходимостта от разработване на система, която има за цел да се справи с първопричините за незаконната миграция и да спре това явление възможно най-близо до държавите на произход, още извън Европейския съюз.

Според нас нито един от двата проекта за регламент не може да постигне горепосочените цели и само би създал допълнителни притегателни фактори за незаконната миграция, което прави невъзможно използването на потенциала на понятието за сигурна трета страна.

Като се вземат предвид горепосочените причини, Унгария не е в състояние да приеме общия подход по проекта за регламент относно управлението на убежището и миграцията (РУУМ) и за регламент относно процедурата за предоставяне на убежище (РПУ).“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ИРЛАНДИЯ

„Ирландия приветства предложените общи подходи по Регламента относно управлението на убежището и миграцията (РУУМ) и Регламента относно процедурата за предоставяне на убежище (РПУ) и в дух на компромис може да подкрепи и двата подхода.

Тези мерки са в съответствие с член 78, параграф 2 и член 79, параграф 2 от ДФЕС и тъй като тези членове са включени в част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, се прилага Протокол № 21 към ДЕС и ДФЕС. Съгласно Протокол № 21 Ирландия има право да се присъедини към предложените мерки в срок от три месеца от представянето им пред Съвета или по всяко време след приемането на мерките.

Ирландия не упражни правото си да се присъедини към предложенията при представянето им, но участва активно в преговорите. По-специално, Ирландия се опита да разгледа въпроси, свързани с променливата геометрия, и позоваванията в предложенията на мерки, в които Ирландия не участва.

Подобни позовавания не могат да породят положително задължение за Ирландия да прилага мерки, в които Ирландия не участва. С цел текстът да стане по-ясен по отношение на неучастието на Ирландия в някои основни мерки, Ирландия предложи редица целенасочени незначителни технически изменения на Регламента относно управлението на убежището и миграцията (РУУМ) и Регламента относно процедурата за предоставяне на убежище (РПУ).

За съжаление, поради интензивността и високата динамика на преговорите се оказва невъзможно да се осигурят незначителни изменения преди постигането на споразумение относно общите подходи по отношение на РУУМ и РПУ.

Ирландия разбира и приветства факта, че председателството е поело ангажимент да разгледа по-широкия въпрос за променливата геометрия, както и искането на Ирландия за малко на брой технически изменения, които да отразят нашата позиция, на по-късен етап от преговорите. Въпреки че Ирландия би предпочела нашите конкретни опасения да бъдат разгледани преди общите подходи; като споделя амбицията на председателството за тяхното постигане и в интерес на компромиса, Ирландия ще се съгласи с подхода на председателството.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА МАЛТА

„Реформата на общата европейска система за убежище продължава да бъде от ключово значение за осигуряването на справедливо споделяне на тежестта и ефективна солидарност. В това отношение, макар Малта да е благодарна за положените усилия, тя е на мнение, че последният компромис по Регламента относно управлението на убежището и миграцията и Регламента относно процедурата за предоставяне на убежище не осигурява необходимия баланс.

Малта, като малка островна държава членка с особена уязвимост, вече е изправена пред значителна тежест поради настоящите достижения на правото на ЕС и процедурите, определени в реформата, допълнително увеличават отговорностите, включително чрез задължителни процедури на границата и увеличени срокове на отговорностите, докато механизмът за солидарност остава гъвкав и не предоставя необходимите гаранции, че установените нужди ще бъдат изцяло удовлетворени.

Поради това Малта се въздържа от гласуване по общия подход по Регламента относно управлението на убежището и миграцията и по Регламента относно процедурата за предоставяне на убежище в сегашния им вид.“

СЪВМЕСТНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА ГЕРМАНИЯ, ИРЛАНДИЯ, ЛЮКСЕМБУРГ И ПОРТУГАЛИЯ

Германия, Ирландия, Люксембург и Португалия благодарят на председателството на Съвета за неговата работа, която, след изключително трудни преговори, направи възможни общите подходи по предложенията за регламент относно процедурата за предоставяне на убежище и за регламент относно управлението на убежището и миграцията в Съвета на министрите на вътрешните работи на ЕС.

Германия, Ирландия, Люксембург и Португалия изтъкват, че изключенията от процедурата на границата за ненавършилите пълнолетие лица и членовете на техните семейства продължават да бъдат от голяма важност за нас. Ще продължим да се застъпваме по този въпрос в тристранните преговори.

По точка 15 от списъка на точки Б:

Директива срещу стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността („Директивата срещу ССПНСУО“)

Общ подход

ИЗЯВЛЕНИЕ НА УНГАРИЯ

„Унгария е поела ангажимент да защитава свободата на изразяване. В съответствие с това подкрепяме целите на предложената директива. По-специално, тъй тя като гарантира, че обхватът на наличните инструменти срещу стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, е възможно най-широк. Ето защо в дух на компромис можем да подкрепим общия подход, предложен от председателството. Въпреки това поддържаме позицията си, че правилното определение на понятието „трансгранично значение“ въз основа на обективни причини би било от съществено значение, за да се гарантира правната сигурност и производствата да станат по-предвидими както за страните, така и за практикуващите юристи. Липсата на такова определение може да доведе до тълкувания, които не са в съответствие с целите, преследвани от предложението.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ

„Република България отдава голямо значение на утвърждаването и защитата на основните права, важна част от които е равенството между жените и мъжете. Ние сме и ще продължим да бъдем ангажирани с принципите и ценностите на Европейския съюз, установени в Договорите.

Република България е сериозно ангажирана с борбата с домашното насилие и насилието над жени. Българското правителство и гражданското общество участват активно в предотвратяването на такива форми на насилие и в осигуряването на защита и подкрепа за жертвите на насилие. Считаме, че предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие (по-нататък „директивата“) е важен етап в борбата с насилието над жени и момичета, защитата на жертвите и наказването на извършителите на престъпления, което ще подпомогне държавите — членки на ЕС, в усъвършенстването на националното им законодателство.

Същевременно, през 2018 г. Конституционният съд на Република България прие решение, в което се посочва, че Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие („Истанбулската конвенция“) утвърждава правни концепции, които имат за цел да направят разграничение между „sex“ („пол“) като биологична категория (жени и мъже) и „gender“ („пол“, „социален пол“) като социален конструкт.

През 2021 г. Конституционният съд прие друго решение, в което се пояснява, че понятието „пол“, използвано в Конституцията, може да се разглежда единствено в неговия биологичен смисъл.

В светлината на горепосочените решения Република България заявява, че понятието „пол“ („gender“), използвано в директивата, и всеки от производните от него термини се разбират като обхващащи само мъжкия и женския пол в тяхното биологично значение. Република България заявява също така, че не приема концепцията за понятието „gender“ и основания на него подход („gender-based approach“), както са определени в Истанбулската конвенция. Тези понятия се считат за несъвместими с основните принципи на българската конституция и бинарното разбиране за пола.

Накрая, Република България ще приеме само превода на термина „gender“ на български език като „пол“ в текста на директивата.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА УНГАРИЯ

„Унгария изразява загриженост относно правното основание на предложението за директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие. Член 83 от Договора за функционирането на Европейския съюз предвижда, че: „Европейският парламент и Съветът, чрез директиви, в съответствие с обикновената законодателна процедура, могат да установят минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкциите в областта на особено тежката престъпност с трансгранично измерение, произтичащо от естеството или последиците на тези деяния или от особена необходимост за общо противодействие.“ В този член „компютърните престъпления“ са включени в списъка на така наречените европрестъпления. Това все пак не може да се тълкува в смисъл, че законодателните правомощия, установени с този член, ще обхванат хармонизирането на всички престъпления, извършени онлайн или чрез използване на компютри.

Унгария признава и насърчава равенството между мъжете и жените в съответствие с Конституцията на Унгария, първичното право, принципите и ценностите на Европейския съюз, както и ангажиментите и принципите, произтичащи от международното право. Равенството между жените и мъжете е заложено в Договорите на Европейския съюз като основна ценност. В съответствие с тях и с националното си законодателство Унгария тълкува понятието „пол“ (англ. gender) като „биологичен пол“ (англ. sex) в Директивата относно борбата с насилието над жени и домашното насилие.“

ИЗЯВЛЕНИЕ НА ПОЛША

„Полша зачита изцяло правото на равно третиране на жените и мъжете и непрекъснато се стреми да премахне всички форми на насилие над жени и домашно насилие, както и да засили защитата на жертвите. Същевременно Полша не подкрепя приемането на общия подход към целия проект за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие в настоящата формулировка и процедура.

С оглед на становището на Правната служба на Съвета правителството на Полша счита, че подходящата процедура за приемането на посочения по-горе проект за директива би била първоначално приемането на решение на Съвета за разширяване на каталога на европрестъпленията съгласно процедурата, предвидена в член 83, параграф 1, трета алинея от ДФЕС. Предложеното хармонизиране се отнася до престъпления, които трудно могат да бъдат класифицирани в тази група. Всъщност не всички престъпления, посочени в предложението, могат да се считат за ясно обхванати от понятието „сексуална експлоатация на жени и деца“ или „компютърна престъпност“.

Освен това следва да се припомни, че опитът за разширяване на списъка на престъпленията по член 83, параграф 1 от ДФЕС, за да се включи ново престъпление „реч на омразата“, както е предвидено в проекта за решение на Съвета СОМ (2021) 777, не беше успешен. В правото на Европейския съюз не се използва понятието „престъпления от омраза“ и предложеният член 10 може да се счита за заобикаляне на процедурата за единодушие, предвидена в Договора, и потвърждава коментарите относно неправилното правно основание на настоящия проект за директива.

Същевременно следва да се отбележи, че член 2 и член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, член 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 23 от Хартата на основните права на ЕС се позовават изрично на равенството между жените и мъжете и не използват термина „gender“ (на англ.), а „sex“ (на англ.), т.е. пол. Понятието „gender“ (на англ.) няма определение в основното право на ЕС и следователно остава неясно и двусмислено разбирано в държавите членки. Поради това Полша си запазва правото да тълкува термина „gender“ (на англ.), използван в текста на предложението, като идентичен с еднозначния и добре установен в правото на Европейския съюз термин „пол“ (на англ. sex).

Според Полша тази инициатива е друг пример за опит за нарушаване на правилото за гласуване с единодушие и има за цел да разшири компетентността на ЕС, без да изменя Договорите на Европейския съюз. Полша недвусмислено не одобрява този вид практика. Съответно Полша ще се стреми да премахне задълженията, произтичащи от директивата, ако бъде приета чрез подходящи национални механизми, водещи до проверка на конституционосъобразността на тълкуването на Договорите на Европейския съюз от Съвета и Парламента в обхвата на лишаването на Полша от възможността да не се съгласи в съответствие с правилото за гласуване с единодушие, предвидено в член 83, параграф 1, трета алинея от ДФЕС. Следователно според Полша тя представлява действие *ultra vires* на институциите на Съюза, което не може да бъде обвързващо за държавите членки.“

СЪВМЕСТНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА БЕЛГИЯ, ГЪРЦИЯ, ИТАЛИЯ И ЛЮКСЕМБУРГ

„Съвместно изявление на Белгия, Гърция, Италия и Люксембург за протокола от заседанието на Корепер и на Съвета относно общия подход по предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие

Белгия, Гърция, Италия и Люксембург категорично подкрепят предложението на Европейската комисия за директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие. Насилието, основано на пола, и по-специално сексуалното насилие, е сериозен проблем, за който трябва да се потърси общо решение. Този вид насилие се оказва толкова дълбоко вкоренено в нашето общество, че не е достатъчно да се реагира само на национално равнище, както е масовата практика в цяла Европа. Данните продължават да са обезпокояващи, така че са необходими съвместни действия.

Подкрепяме и компромисния текст на председателството с цел постигане на общ подход на заседанието на Съвета по ПВР на 9 юни 2023 г.

Въпреки това изразяваме дълбоко съжаление във връзка с липсата на политическа амбиция по отношение на криминализирането на престъплението изнасилване. По-конкретно, не споделяме анализа на редица държави членки, че правното основание в Договорите не би било достатъчно за установяване на минимални правила относно престъплението изнасилване.

В становището си Правната служба на Съвета заяви, че „Съветът би могъл [...] да подкрепи по-широко тълкуване на правното основание по отношение на понятието „сексуална експлоатация на жени и деца“ въз основа на два аспекта, [...] а именно: i) използването на съюза „и“ в описанието на областта на престъпността в член 83, параграф 1 от ДФЕС, и ii) факта, че в Директивата относно сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца правното основание за „сексуална експлоатация на деца“ се тълкува донякъде разширително и се използва с цел установяване на минимални правила относно престъпление, при което елементът на експлоатация е по-слабо изразен, като акцентът е по-скоро върху използването на насилие като форма на сексуална злоупотреба“.

Конфигурацията на обществото е такава, че човек, ако е жена или дете, е несъмнено по-уязвим като обект на сексуално насилие и това представлява предвидима уязвимост от злоупотреби. Този подход обосновава съображения, подобни на възприетите в член 3, параграф 5, подточка iii) от Директивата относно сексуалното насилие над деца.

Като се има предвид обезпокоителното развитие на основаното на пола насилие през последните десетилетия, малко вероятно е тези видове престъпления да намалееят значително без допълнителни действия от страна на ЕС. Поради това изразяваме дълбоко съжаление във връзка с тази пропусната възможност за определяне на минимални правила за ефективна борба с насилието, основано на пола.“

СЪВМЕСТНО ИЗЯВЛЕНИЕ НА ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА И ЕСТОНИЯ

„Чешката република и Естония искрено подкрепят целите за борба с насилието над жени и домашното насилие. Въпреки това бихме искали да подчертаем нашите опасения относно възможен прецедент, създаден с широкото тълкуване на областта на „компютърната престъпност“ по смисъла на член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“ или „Договора“). Тази разпоредба предоставя на Съюза компетентност да установява минимални правила за определянето на престъпленията и на санкциите в областта на особено тежката престъпност с трансгранично измерение, произтичащо от естеството или последиците на тези деяния или от специалната необходимост за общо противодействие. Съставителите на договора са имали предвид специфичната необходимост да се защитят основните аспекти на националните системи за наказателно правосъдие, както е видно от член 83, параграф 3 от ДФЕС. Това е подчертано и в член 67, параграф 1 от ДФЕС, който изрично подчертава необходимостта да се зачитат различните правни системи и традиции на държавите членки, което отразява факта, че правосъдието и вътрешните работи попадат в основната област на суверенитета на държавите членки.

Списъкът на така наречените „европрестъпления“ в член 83, параграф 1 от ДФЕС обхваща единадесет области на престъпност, които заслужават общ подход на Съюза поради особено тежкото им естество и типично трансгранично измерение. Този списък може да бъде разширен само с единодушно решение на Съвета след получаване на одобрението на Европейския парламент. Предвид горното, списъкът на „европрестъпленията“ не следва да се тълкува разширително.

На ниво ЕС има два правни инструмента, основани на член 83, параграф 1 от ДФЕС по отношение на областта на компютърната престъпност – Директива 2019/713 и Директива 2013/40/ЕС. И двата инструмента обхващат престъпления, които могат да бъдат извършени само чрез използване на технологии, при които устройствата са както средство за извършване на престъплението, така и цел на престъплението (същинско компютърно престъпление). Предложението за директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие следва различна логика, самата технология не е необходима за извършване на престъпление, но се използва за увеличаване на мащаба или обхвата на „традиционните“ престъпления (извършвани чрез кибернетични средства престъпления).

Следователно, ако понятието „компютърна престъпност“ се тълкува като обхващащо всяко действие, което може да бъде извършено посредством компютърна система, това би предоставило на Европейския съюз неограничена компетентност да криминализира различни видове поведение, които не са свързани с друга област на престъпления, вече изброени в член 83, параграф 1 от ДФЕС, само с позоваване на факта, че подобни действия могат да бъдат извършени посредством компютърна система. Това не само ще разшири значително обхвата на компетентност на ЕС, но може да доведе до разпространяване на отрицателните последици, тъй като държавите членки, прилагащи това законодателство, ще трябва да гарантират, че тяхното наказателно право е съгласувано изцяло. Следователно, такива нови престъпления най-вероятно ще бъдат транспонирани по начин, който е независим от вида технология, което би означавало, че въпреки препратката в законодателството на ЕС към престъплението, извършено посредством компютърна система, националното транспониране се очаква да обхване и други форми на извършване на това престъпление.

Член 10 за подбуждане към омраза е един от тези примери. Установяването на минимални изисквания за подбуждане към омраза би било по-подходящо след споразумение за разширяване на списъка на „европрестъпленията“ в член 83, параграф 1 от ДФЕС. Това би позволило цялостен преглед на съществуващите достижения на правото на ЕС, за да се гарантира, че престъпленията са добре формулирани, обхващат най-сериозните форми на подбуждане и не нарушават свободата на изразяване.“

Изявления по законодателни точки А, които се съдържат в док. 9919/23

По точка 2 от
списъка на
точки А:

Преразглеждане на Директивата за единното разрешение
Общ подход

ИЗЯВЛЕНИЕ НА УНГАРИЯ

„Унгария би желала да подчертае, че оценява усилията на председателството за постигане на компромис в Съвета по преработения текст.

В предложението обаче все още има елементи, които не са в съответствие с нашата позиция. Ние се противопоставяме на усилията за насърчаване на мобилността на работниците в рамките на държавите членки, което представлява сериозно предизвикателство за страните от нашия регион. Преработването на директивата би ограничило допълнително свободата на действие, особено по отношение на възможността за промяна на статута и допускане на периоди на безработица.

Националните компетентности следва да се запазят, за да се гарантира, че решенията могат да отговорят гъвкаво на нуждите на пазара на труда и на промените в тях, като се вземат предвид различните икономически, географски, културни и социални условия. Считаме, че е от съществено значение на държавите членки да се предостави свободата да решават кой може да влезе на тяхна територия с цел работа, при какви условия и каква процедура за приемане. Поради това бихме искали да подчертаем категоричната си позиция, според която Унгария не счита за необходимо, нито за подходящо по-нататъшното хармонизиране в областта на законната миграция, и във връзка с това бихме искали отново да потвърдим позицията си по отношение на законната миграция като цяло.

Отчитаме, че постигнатият компромис е резултат от надлежни преговори, но поради посочените по-горе причини Унгария се въздържа от приемане на общия подход.“
